TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2009 m. spalio 6 d.*

Sujungtose bylose C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P ir C-519/06 P

dėl 2006 m. gruodžio 11 d. atitinkamai pirmosiose dviejose bylose ir 2006 m. gruodžio 13 d. ir 18 d. kitose dviejose bylose pagal Teisingumo Teismo statuto 56 straipsnį pateiktų keturių apeliacinių skundų

GlaxoSmithKline Services Unlimited, buvusi *Glaxo Wellcome plc,* įsteigta Brentforde, (Jungtinė Karalystė), atstovaujama *QC* I. Forrester, advokatų S. Martínez Lage, A. Komninos ir A. Schulz,

apeliantė,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

* Proceso kalbos: anglų.

Europos Bendrijų Komisijai, atstovaujamai T. Christoforou, F. Castillo de la Torre ir E. Gippini Fournier, nurodžiusiai adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

palaikomai

Lenkijos Respublikos, atstovaujamos E. Ośniecka-Tamecka, M. Kapko ir K. Majcher,

įstojusios į apeliacinį procesą šalies,

European Association of Euro Pharmaceutical Companies (EAEPC), įsteigtos Briuselyje (Belgija), atstovaujamos advokatų M. Hartmann-Rüppel ir W. Rehmann,

Bundesverband der Arzneimittel-Importeure eV, įsteigtos Miulheime prie Rūro (Vokietija), atstovaujamos advokato W. Rehmann,

Spain Pharma SA, įsteigtos Madride (Ispanija),

Asociación de exportadores españoles de productos farmacéuticos (Aseprofar), įsteigtos Madride (Ispanija), atstovaujamos advokatų M. Araujo Boyd ir J. Buendía Sierra,

įstojusioms į bylą šalims pirmojoje instancijoje (C-501/06 P),

ir

Europos Bendrijų Komisija, atstovaujama T. Christoforou, F. Castillo de la Torre ir E. Gippini Fournier, nurodžiusi adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

apeliantė,

palaikoma

Lenkijos Respublikos, atstovaujamos E. Ośniecka-Tamecka, M. Kapko ir K. Majcher,

įstojusios į apeliacinį procesą šalies,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

GlaxoSmithKline Services Unlimited, buvusiai *Glaxo Wellcome plc*, įsteigtai Brentforde (Jungtinė Karalystė), atstovaujamai *QC* I. Forrester, advokatų A. Komninos ir A. Schulz,

ieškovei pirmojoje instancijoje,

European Association of Euro Pharmaceutical Companies (EAEPC), įsteigtai Briuselyje (Belgija), atstovaujamai advokato M. Hartmann-Rüppel,

Bundesverband der Arzneimittel-Importeure eV, įsteigtai Miulheime prie Rūro (Vokietija),

Spain Pharma SA, įsteigtai Madride(Ispanija),

Asociación de exportadores españoles de productos farmacéuticos (Aseprofar), įsteigtai Madride (Ispanija),

įstojusioms į bylą šalims pirmojoje instancijoje (C-513/06 P),

ir

European Association of Euro Pharmaceutical Companies (EAEPC), įsteigta Briuselyje (Belgija), atstovaujama advokatų M. Hartmann-Rüppel ir W. Rehmann,

apeliantė,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

GlaxoSmithKline Services Unlimited, buvusiai *Glaxo Wellcome plc*, įsteigtai Brentforde (Jungtinė Karalystė), atstovaujamai *QC* I. Forrester,

ieškovei pirmojoje instancijoje

Europos Bendrijų Komisijai, atstovaujamai T. Christoforou, F. Castillo de la Torre ir E. Gippini Fournier, nurodžiusiai adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

Bundesverband der Arzneimittel-Importeure eV, įsteigtai Miulheime prie Rūro (Vokietija),

Spain Pharma SA, įsteigtai Madride (Ispanija),

Asociación de exportadores españoles de productos farmacéuticos (Aseprofar), įsteigtai Madride (Ispanija),

įstojusioms į bylą šalims pirmojoje instancijoje (C-515/06 P),

ir

Asociación de exportadores españoles de productos farmacéuticos (Aseprofar), įsteigta Madride (Ispanija), atstovaujama advokatų M. Araujo Boyd ir J. Buendía Sierra,

apeliantė,

dalyvaujant kitoms proceso šalims:

GlaxoSmithKline Services Unlimited, buvusiai *Glaxo Wellcome plc*, įsteigtai Brentforde (Jungtinė Karalystė), atstovaujamai *QC* I. Forrester ir advokato A. Schulz,

ieškovei pirmojoje instancijoje,

Europos Bendrijų Komisijai, atstovaujamai T. Christoforou, F. Castillo de la Torre ir E. Gippini Fournier, nurodžiusiai adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

atsakovei pirmojoje instancijoje,

European Association of Euro Pharmaceutical Companies (EAEPC), įsteigtai Briuselyje (Belgija), atstovaujamai advokato M. Hartmann-Rüppel,

Bundesverband der Arzneimittel-Importeure eV, įsteigtai Miulheime prie Rūro (Vokietija),

Spain Pharma SA, įsteigtai Madride (Ispanija),

įstojusioms į bylą šalims pirmojoje instancijoje (C-519/06 P),

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas A. Rosas, teisėjai A. Ó Caoimh, J. Klučka (pranešėjas), U. Lõhmus ir A. Arabadjiev,

generalinė advokatė V. Trstenjak,
posėdžio sekretorius K. Malaček, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2009 m. kovo 18 d. posėdžiui,

susipažinęs su 2009 m. birželio 30 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

priima šį

Sprendimą

1 Apeliaciniais skundais bendrovė *GlaxoSmithKline Services Unlimited* (toliau – *GSK*) (C-501/06 P), Europos Bendrijų Komisija (C-513/06 P), *European Association of Euro Pharmaceutical Companies* (toliau – *EAEPC*) (C-515/06 P) ir *Asociación de exportadores españoles de productos farmacéuticos* (toliau – *Aseprofar*) (C-519/06 P) Teisingumo Teismo prašo panaikinti dalį 2006 m. rugsėjo 27 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimo *GlaxoSmithKline Services prieš Komisiją* (T-168/01, Rink. p. II-2969, toliau – skundžiamas sprendimas), kuriuo buvo panaikinti 2001 m. gegužės 8 d. Komisijos sprendimo 2001/791/EB, susijusio su EB sutarties 81 straipsnio taikymo procedūra (bylos IV.36/957/F3 *Glaxo Wellcome* (pranešimas), IV.36/997/F3 *Aseprofar* ir *Fedifar* (skundas), IV.37/121/F3 *Spain Pharma* (skundas), IV.37/138/F3 BAI (skundas) ir IV.37/380/F3 *EAEPC* (skundas)) (OL L 302, p. 1, toliau – ginčijamas sprendimas), 2–4 straipsniai ir atmesta *GSK* pareikšto ieškinio dalis.

2 Šiame sprendime Komisija nusprendė, jog *Glaxo Wellcome SA* (toliau – *GW*), *GSK* dukterinė bendrovė, sudarydama su Ispanijos didmenininkais susitarimą, įtvirtinantį skirtingas kainas, iš kurių mažesnės buvo taikomos didmenininkams, perparduodantiems kompensuojamus vaistus valstybės teritorijoje esančioms vaistinėms arba

ligoninėms, o didesnės – didmenininkams, eksportuojantiems vaistus į kurią nors kitą valstybę narę, pažeidė EB 81 straipsnio 1 dalį. Be to, Komisija atmetė prašymą šiam susitarimui taikyti EB 81 straipsnio 3 dalyje numatytą išimtį.

Ginčo aplinkybės

3 Šios bylos aplinkybes, aprašytas skundžiamo sprendimo 8–21 punktuose, galima reziumuoti taip.

4 *GSK*, pagal Britanijos teisę Brentforde (Jungtinė Karalystė) įsteigta bendrovė, priklauso grupei *GlaxoSmithKline*, vienai iš pagrindinių pasaulio farmacijos produktų gamintojų. *GW*, pagal Ispanijos teisę Madride (Ispanija) įsteigtos bendrovės, pagrindinė veikla yra vaistų kūrimas, gamyba ir pardavimas Ispanijoje.

5 1998 m. kovo 6 d. laišku *GW* pranešė Komisijai apie dokumentą „Bendrosios *GW* ir jos dukterinėms bendrovėms priklausančių farmacijos produktų pardavimo sąlygos licencijas turintiems didmenininkams“ (toliau – susitarimas), siekdama, kad būtų priimtas sprendimas dėl pažeidimo nebuvimo arba dėl išimties taikymo pagal 1962 m. vasario 6 d. Tarybos reglamentą Nr. 17, Pirmąjį reglamentą, įgyvendinantį Sutarties (81) ir (82) straipsnius (OL 13, p. 204; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t. p. 3–10). 1998 m. liepos 28 d. laišku *GSK* nusiuntė Komisijai papildomą pranešimą.

6 Susitarimas taikomas 82 vaistams, kurie parduodami Ispanijoje įsisteigusiems didmenininkams, su kuriais *GW* užmezgusi prekybinius ryšius, apeidama visus platinimo tinklus. Šie didmenininkai gali perparduoti vaistus Ispanijos ligoninėms

arba vaistinėms, kurios vaistus parduoda pacientams, pateikusiems gydytojo receptą. Didmenininkai taip pat gali vaistus perparduoti kitose valstybėse narėse, dėl esamo kainų skirtumo imdamiesi lygiagrečios prekybos. Tarp 82 vaistų *GSK* nurodo aštuonis, kuriems būtent gali būti taikoma lygiagreti prekyba, daugiausia tarp Ispanijos ir Jungtinės Karalystės.

7 Šiems 82 vaistams susitarimo 4 straipsnyje yra numatytos dvi skirtingos kainos. Pagal šį straipsnį:

„A. Pagal 1990 m. gruodžio 20 d. Vaistų įstatymo Nr. 25/1990 (BOE, Nr. 306, 1990 m. gruodžio 22 d.) 100 straipsnio 1 dalies pirmąją pastraipą ir 2 dalį (*GW*) ir jos dukterinių įmonių farmacijos produktų kaina jokiu atveju negali viršyti maksimalios gamybos kainos, kurią nustatė Ispanijos sveikatos apsaugos srityje kompetentingos institucijos, jei yra abi sąlygos, nuo kurių priklauso šių įstatymo nuostatų taikymas:

— minėti farmacijos produktai kompensuojami iš Ispanijos socialinio draudimo lėšų arba valstybės lėšų,

— nupirkti farmacijos produktai vėliau parduodami nacionaliniu lygmeniu, t. y. per Ispanijos vaistines arba ligonines.

B. Jei nėra vienos iš šių sąlygų (t. y. visais atvejais, kuriais Ispanijos įstatymai leidžia laboratorijoms laisvai nustatyti savo farmacijos produktų kainas), (*GW*) ir jos dukterinės įmonės savo farmacijos produktų kainas nustato pagal realius, objektyvius ir nediskriminacinius ekonominius kriterijus, neatsižvelgdamos į tai, kur pirkėjas numato parduoti produktą. Pirmiausia (*GW*) ir jos dukterinės įmonės

nustato tokią savo farmacijos produktų kainą, kuri, remiantis jų vidaus ekonominiais tyrimais, iš pradžių buvo pasiūlyta Ispanijos sveikatos apsaugos srityje kompetentingoms institucijoms ir kuri pagal šio (įstatymo Nr. 25/1990) 100 straipsnio 1 dalies pirmosios pastraipos ir 2 dalies nuostatas bei pagal ankstesnius Ispanijos įstatymus dėl vaistų kainos nustatymo yra keičiama objektyviai įvertinus pragyvenimo lygio kilimą.“

8 1998 m. kovo 6 d. laišku *GW* persiuntė susitarimo projektą 89 Ispanijoje įsteigtiems didmenininkams. Šį projektą pasirašė 75 didmenininkai, kuriems 1998 m. teko daugiau nei 90 % viso *GW* pardavimo Ispanijoje. Susitarimas įsigaliojo 1998 m. kovo 9 dieną.

9 *Aseprofar* ir kai kurios kitos bendrovės užginčijo šio susitarimo teisėtumą Ispanijos konkurencijos tarnyboje ir Ispanijos teismuose.

10 Be to, kai kurios bendrovės, įskaitant *EAEPC* ir *Aseprofar*, pateikė Komisijai skundus, kuriuose teigė, kad susitarimas pažeidžia EB 81 straipsnio 1 dalį.

11 2001 m. gegužės 8 d. Komisija priėmė ginčijamą sprendimą, kuriame numatyta:

„1 straipsnis

(*GW*), sudarydama su Ispanijos didmenininkais susitarimą, įtvirtinantį skirtingas kainas, taikomas didmenininkams, kai vienos kainos taikomos kompensuojamiesiems

vaistams, perparduodamiems valstybės teritorijoje esančioms vaistinėms arba ligoninėms, o kitos, didesnės, taikomos vaistams, eksportuojamiems į kurią nors kitą valstybę narę, pažeidė 81 straipsnio 1 dalį.

2 straipsnis

Šiuo sprendimu atmetamas (*GW*) prašymas 1 straipsnyje nurodytam susitarimui taikyti išimtį pagal EB 81 straipsnio 3 dalį.

3 straipsnis

(*GW*) turi nedelsdama nutraukti 1 straipsnyje nurodytą pažeidimą, jei dar to nepadarė. Ateityje ji neturi imtis jokių šį pažeidimą sudarančių priemonių ir jokių priemonių, turinčių tą patį tikslą ar poveikį.

4 straipsnis

Per du mėnesius nuo pranešimo apie šį sprendimą dienos (*GW*) praneša Komisijai apie priemones, kurių ėmėsi įgyvendinti sprendimą.

<…>“

Procesas Pirmosios instancijos teisme ir skundžiamas sprendimas

12 Iš skundžiamo sprendimo 22–37 punktų matyti, jog 2001 m. liepos 23 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai pateiktu pareiškimu *GSK* pareiškė ieškinį dėl ginčijamo sprendimo. 2001 m. lapkričio 8, 12 ir 16 d. šiai kanceliarijai pateiktais pareiškimais *EAEPC* ir *Aseprofar*, remdamosi Teisingumo Teismo statuto 40 straipsnio antrąja pastraipa ir Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 115 straipsnio 1 dalimi, paprašė leisti įstoti į bylą palaikyti Komisijos reikalavimus. 2002 m. lapkričio 27 d. Nutartimi pirmosios kolegijos pirmininkas patenkino šiuos prašymus įstoti į bylą.

13 Skundžiamu sprendimu Pirmosios instancijos teismas nusprendė:

„1. (Ginčijamo) sprendimo 2, 3 ir 4 straipsniai panaikinami.

2. Atmesti likusią ieškinio dalį.

3. (*GSK*) padengia pusę savo bylinėjimosi išlaidų ir pusę Komisijos bylinėjimosi išlaidų, įskaitant su įstojimu į bylą susijusias išlaidas.

4. Komisija padengia pusę savo bylinėjimosi išlaidų ir pusę (*GSK*) bylinėjimosi išlaidų, įskaitant su įstojimu į bylą susijusias išlaidas.

5. (*Aseprofar*), <…>, (*EAEPC*) ir <…> padengia savo bylinėjimosi išlaidas.“

Šalių reikalavimai ir procesas Teisingumo Teisme

14 Apeliaciniame skunde *GSK* Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą, kiek juo atmetamas jos ieškinys dėl ginčijamo sprendimo 1 straipsnio panaikinimo, ar imtis kitos tinkamos priemonės ir

— priteisti iš Komisijos patirtas bylinėjimosi išlaidas.

15 Atsiliepime į apeliacinį skundą, kuriame taip pat pateikiamas priešpriešinis apeliacinis skundas, Komisija Teisingumo Teismo prašo:

— atmesti visą *GSK* apeliacinį skundą,

— panaikinti skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 1 ir 3–5 punktus;

— priimti galutinį sprendimą byloje, atmetant kaip nepagrįstą byloje T-168/01 pateiktą ieškinį dėl panaikinimo, ir

— priteisti iš *GSK* Komisijos pirmojoje instancijoje ir apeliaciniame procese patirtas bylinėjimosi išlaidas.

16 Atsiliepime į priešpriešinį apeliacinį skundą *GSK* Teisingumo Teismo prašo paskelbti šį skundą kaip nepriimtiną ar nepagrįstą ir priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas..

17 Apeliaciniame skunde Komisija nurodo tuos pačius tris paskutinius prašymus, kurie buvo pateikti jos atsiliepime į apeliacinį skundą ir priešpriešiniame apeliaciniame skunde, pateiktuose byloje C-501/06 P, būtent:

— panaikinti skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 1 ir 3–5 punktus,

— priimti galutinį sprendimą byloje, atmetant kaip nepagrįstą byloje T-168/01 pateiktą ieškinį dėl panaikinimo, ir

— priteisti iš *GSK* Komisijos pirmojoje instancijoje ir apeliaciniame procese patirtas bylinėjimosi išlaidas.

18 Apeliaciniame skunde *EAEPC* Teisingumo Teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą, kiek jame Pirmosios instancijos teismas panaikino ginčijamą sprendimą, ir

— priteisti iš *GSK* pirmojoje instancijoje ir apeliaciniame procese patirtas bylinėjimosi išlaidas.

19 Apeliaciniame skunde *Aseprofar* Teisingumo Tesimo prašo:

— panaikinti skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 1 punktą,

— priimti galutinį sprendimą byloje T-168/01, atmetant visą *GSK* prašymą ir patvirtinant ginčijamą sprendimą,

— panaikinti skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 3–5 punktus ir

— priteisti iš *GSK* pirmojoje instancijoje ir apeliaciniame procese patirtas bylinėjimosi išlaidas.

20 2008 m. gruodžio 17 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi bylos C-501/06 P, C-513/06 P, C-515/06 P ir C-519/06 P buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis ir priimtas sprendimas.

Dėl apeliacinių skundų

21 Siekiant aiškumo ir atsižvelgiant į jų panašumą vieni apeliančių pateikti apeliacinių skundų pagrindai nagrinėjami atskirai, o kiti – kartu.

Dėl priimtinumo

Dėl atskirų *Aseprofar* ir Komisijos, palaikomos Lenkijos Respublikos, pateiktų apeliacinių skundų pagrindų, susijusių su EB 81 straipsnio 1 dalimi, priimtinumo

— Šalių argumentai

22 *GSK* teigia, jog didžioji dalis Komisijos ir *Aseprofar* apeliacinių skundų bei Lenkijos Respublikos įstojimo į bylą paaiškinimo yra nepriimtina, nes šiuose aktuose ginčijama ne skundžiamo sprendimo rezoliucinė dalis, susijusi su EB 81 straipsnio 1 dalimi, o motyvavimas. *GSK* pažymi, jog apeliacinių skundų pagrindai dėl skundžiamo sprendimo dalies, susijusios su EB 81 straipsnio 1 dalimi, neturi jokio poveikio šio sprendimo rezoliucinės dalies 2 punktui, kuriame patvirtinamas ginčijamo sprendimo 1 straipsnis, t. y. jog susitarimas pažeidžia EB 81 straipsnio 1 dalį. *GSK* tvirtina, jog

remiantis teismo praktika dėl apeliacinių skundų priimtinumo visi pagrindai, kuriais siekiama užginčyti Pirmosios instancijos teismo dėl EB 81 straipsnio 1 dalies nurodytus motyvus, yra nepriimtini.

— Teisingumo Teismo vertinimas

23 Pagal Teisingumo Teismo praktiką apelianto suinteresuotumas pateikti apeliacinį skundą reiškia, kad dėl apeliacinio skundo baigties jį pareiškusiai šaliai galėtų atsirasti nauda (žr. 2001 m. sausio 25 d. Nutarties *Lech-Stahlwerke prieš Komisiją*, C-111/99 P, Rink. p. I-727, 18 punktą ir 2008 m. balandžio 8 d. Nutarties *Saint Gobain Glass Deutchland prieš Komisiją*, C-503/07 P, Rink. p. I-2217, 48 punktą bei nurodytą teismo praktiką).

24 Šioje byloje Komisija ir *Aseprofar* nurodo, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą vertindamas susitarimo antikonkurencinį tikslą, tačiau prašo Teisingumo Teismo patvirtinti skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 punktą pakeičiant motyvus.

25 Šiomis aplinkybėmis, kaip teisingai pažymi *GSK*, akivaizdu, jog Komisijos ir *Aseprofar* nurodyti apeliacinių skundų pagrindai negali joms suteikti naudos bei gali turėti poveikį skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 punktui, kuriame patvirtinamas EB 81 straipsnio 1 dalies pažeidimas.

26 Todėl reikia paskelbti nepriimtinus atskirus Komisijos ir *Aseprofar* apeliacinius skundus, kiek jie pateikti prieš skundžiamo sprendimo motyvus dėl EB 81 straipsnio 1 dalies.

Dėl *GSK* nurodyto Komisijos priešpriešinio apeliacinio skundo nepriimtinumo

— Šalių argumentai

27 Pirmiausia *GSK* teigia, jog priešpriešinis apeliacinis skundas nepriimtinas, nes Komisija jau pateikė apeliacinį skundą dėl skundžiamo sprendimo byloje C-513/06 P. Jos manymu, apeliacinis skundas ir priešpriešinis apeliacinis skundas yra dvi alternatyvos, kuriomis negalima pasinaudoti kartu.

28 Antra, pateikiant priešpriešinį apeliacinį skundą, identišką byloje C-513/06 P pateiktam apeliaciniam skundui, yra piktnaudžiaujama procesu, todėl toks skundas yra nepriimtinas. *GSK* nuomone, kadangi abu dokumentai pateikti bylose tarp tų pačių šalių, jais siekiama to paties tikslo ir jie pagrįsti tais pačiais pagrindais, paskesnis dokumentas, t. y. priešpriešinis apeliacinis skundas, yra nepriimtinas.

29 Trečia, priešpriešinis apeliacinis skundas yra nepriimtinas, kiek jame ginčijamos tam tikros skundžiamo sprendimo dalys, kuriose patvirtinamos Komisijos išvados. Nepriimtinumas yra akivaizdus, nes apeliacinio skundo pagrindas, pateiktas prieš skundžiamo sprendimo motyvus, neturinčius poveikio jo rezoliucinei daliai, yra netinkamas ir todėl turi būti atmestas.

30 Komisija pirmiausia pabrėžia, jog dauguma argumentų dėl EB 81 straipsnio 1 dalies susiję su to paties straipsnio 3 dalimi, nes juose nagrinėjami tariami rinkos ypatumai, reikšmingi abiem šioms nuostatoms. Be to, ji teigia, jog šiuos argumentus reikia laikyti argumentais, pateiktais atsikertant į *GSK* apeliaciniame skunde pateiktus argumentus. Taip pat Komisija nurodo, jog nėra jokios nuostatos, remiantis kuria priešpriešinis apeliacinis skundas yra nepriimtinas, jei atskiras apeliacinis skundas jau pateiktas.

— Teisingumo Teismo vertinimas

31 Kalbant apie argumentą, jog Komisija negali kartu pateikti apeliacinio skundo ir priešpriešinio apeliacinio skundo, nes tai laikytina piktnaudžiavimu procesu, reikia nurodyti, jog, pirma, iš Teisingumo Teismo procedūros reglamento 116 straipsnio visiškai negalima daryti išvados, kad šalis negali kartu pateikti apeliacinio skundo ir priešpriešinio apeliacinio skundo dėl to paties Pirmosios instancijos teismo sprendimo, nepaisant aplinkybės, jog su šiuo sprendimu yra susijusios kelios bylos, kurios buvo sujungtos. Antra, nepaisant to, kad bylos C-501/06 P ir C-513/06 P buvo sujungtos, jos neprarado savo savarankiško pobūdžio.

32 Taigi *GSK* argumentui negalima pritarti.

33 Kalbant apie argumentą, jog priešpriešinis apeliacinis skundas nepriimtinas, nes jį pateikusi institucija ginčija kai kurių skundžiamo sprendimo dalių motyvus, o ne jo rezoliucinės dalies 2 punktą, pažymėtina, kad tiek apeliacinio skundo, tiek priešpriešinio apeliacinio skundo atveju suinteresuotumas pareikšti skundą reiškia, jog dėl skundo baigties jį pateikusiai šaliai galėtų atsirasti nauda.

34 Tačiau, kaip išvados 52 punkte pažymi generalinė advokatė, vykstant procedūrai, Komisija paaiškino, jog priešpriešinį apeliacinį skundą grindžiančiais argumentais buvo siekiama atsikirsti į *GSK* apeliacinį skundą. Komisija mano, jog šiuos argumentus reikia suprasti ne kaip priešpriešinį apeliacinį skundą, atitinkantį Teisingumo Teismo procedūros reglamento 116 straipsnio 1 dalies pirmoje įtraukoje nurodytą antrąjį atvejį, o kaip reikalavimą atmesti *GSK* pateiktą apeliacinį skundą, atitinkantį šio reglamento 116 straipsnio 1 dalies pirmos įtraukos pirmąjį atvejį.

35 Šiuo klausimu reikia priminti, jog pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 116 straipsnio 1 dalį atsiliepimu į skundą gali būti prašoma visiškai arba iš dalies atmesti apeliacinį skundą arba visiškai arba iš dalies panaikinti Pirmosios instancijos teismo sprendimą, arba visiškai arba iš dalies patenkinti tuos pačius reikalavimus, kurie buvo pareikšti pirmojoje instancijoje; ir negalima pareikšti kitų reikalavimų.

36 Taigi iš šios nuostatos teksto negalima daryti išvados, kad *Aseprofar*, *EAEPC* ar Komisija negali nurodyti gynybos pagrindų, kad atsikirstų į aiškius *GSK* apeliaciniame skunde išdėstytus pagrindus, kad paaiškintų priežastis, dėl kurių Pirmosios instancijos teismas klaidingai aiškino ir taikė EB 81 straipsnio 1 dalį, ir pateiktų savo šios nuostatos aiškinimą.

37 Todėl, atsikirsdamos į *GSK* byloje C-501/06 P pareikštą apeliacinį skundą, Komisija, *Aseprofar* ir *EAEPC* gali prašyti jį atmesti, kiek jis susijęs su skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 punktu.

38 Priešingai nei teigia *GSK*, aplinkybė, kad Komisija išdėstė gynybos argumentus atsiliepimo į apeliacinį skundą dalyje „priešpriešinis apeliacinis skundas“, nepaneigia šios išvados. Iš esmės neginčytina, kad reikia ne tik vertinti dalies, kurioje Komisija pateikė savo argumentus, formalų pavadinimą, bet ir šios dalies turinį. Šiuo atveju, nepaisant pasirinktų terminų, akivaizdu, jog atsiliepimo į apeliacinį skundą dalyje „priešpriešinis apeliacinis skundas“ prašoma atmesti apeliacinį skundą.

39 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, reikia atmesti *GSK* pateiktą prieštaravimą dėl priešpriešinio apeliacinio skundo priimtinumo.

Dėl GSK nurodyto apeliacinio skundo pagrindo, susijusio su EB 81 straipsnio 1 dalimi

40 Primintina, jog skundžiamo sprendimo 114–147 punktuose Pirmosios instancijos teismas vertino, ar galima pritarti pagrindinei Komisijos išvadai, kad susitarimo 4 straipsnis draudžiamas pagal EB 81 straipsnio 1 dalį, nes juo siekiama riboti lygiagrečią prekybą.

41 Skundžiamo sprendimo 114–116 punktuose Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, jog susitarimu buvo siekiama įvesti skirtingų kainų sistemą, kurios tikslas apriboti lygiagrečią prekybą, ir jis iš esmės laikytinas susitarimu, kuriuo siekiama apriboti konkurenciją.

42 Vis dėlto skundžiamo sprendimo 117–119 punktuose Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad, atsižvelgiant į teisinį ir ekonominį kontekstą, vien šio tikslo apriboti lygiagrečią prekybą nepakaktų padaryti prielaidą, jog susitarimas turėjo antikonkurencinį tikslą. Atvirkščiai, Pirmosios instancijos teismas manė, kad EB 81 straipsnio 1 dalies taikymas šiuo atveju negali priklausyti tik nuo to, kad susitarimu siekiama apriboti lygiagrečią vaistų prekybą arba atskirti bendrąją rinką, – šie dalykai leidžia daryti išvadą, kad jis veikia valstybių narių tarpusavio prekybą, – taip pat reikia išnagrinėti, ar jo tikslas arba poveikis yra galutiniam vartotojui nepalankus konkurencijos atitinkamoje rinkoje trukdymas, ribojimas arba iškraipymas.

43 Skundžiamo sprendimo 121 punkte Pirmosios instancijos teismas paaiškino, jog nors pripažįstama, kad lygiagreti prekyba tam tikru požiūriu yra saugoma, tačiau ne pati savaime, o kaip veiksnys, kuris, viena vertus, skatina prekybos plėtrą ir, kita vertus, stiprina konkurenciją, t. y. vertinant antruoju aspektu, kaip veiksnys, kuris aprūpinimo arba kainų atžvilgiu galutiniams vartotojams suteikia veiksmingos konkurencijos privalumų. Pirmosios instancijos teismo manymu, nors yra pripažįstama, kad susitarimas, kuriuo siekiama apriboti lygiagrečią prekybą, turi būti iš esmės laikomas susitarimu, kurio tikslas yra konkurencijos ribojimas, tačiau tik tiek, kiek galima daryti prielaidą, kad jis atima iš galutinių vartotojų šiuos privalumus.

44 Skundžiamo sprendimo 122 punkte Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad, atsižvelgiant į *GSK* sudaryto susitarimo teisinį ir ekonominį kontekstą, negali būti preziumuojama, kad šis atima iš galutinių vaistų vartotojų tokius privalumus. Iš esmės šis teismas manė, kad Ispanijos tarpininkai galėjo patys pasinaudoti nauda, kurią lygiagreti prekyba gali suteikti kainų atžvilgiu; tokiu atveju galutiniai vartotojai šios naudos negautų.

45 Skundžiamo sprendimo 133 punkte Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad Komisija visiškai netyrė specifinių ir esminių sektoriaus požymių, susijusių su tuo, kad atitinkamų produktų kainos, kurias kontroliuoja valstybės narės, tiesiogiai arba netiesiogiai nustatydamos, jų manymu, tinkamą šių kainų lygmenį, Europos Bendrijoje nusistovi struktūriškai skirtingais lygmenimis ir kad, šiaip ar taip, jos yra beveik nepriklausomos nuo laisvos pasiūlos ir paklausos sąveikos, skirtingai nei kitų vartojimo prekių kainos. To paties sprendimo 134 punkte šis teismas konstatavo, jog ši aplinkybė neleidžia daryti prielaidos, kad lygiagreti prekyba turi įtakos kainoms, taikomoms nacionalinių sveikatos draudimo sistemų kompensuojamų vaistų galutiniams vartotojams ir todėl suteikia jiems pastebimos naudos, kaip būtų tuo atveju, jei šios kainos būtų nustatytos dėl paklausos ir pasiūlos sąveikos.

46 Remdamasis šia analize, Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 147 punkte galiausiai nusprendė, jog negalima patvirtinti pagrindinės Komisijos išvados, kad susitarimo 4 straipsnis turi būti laikomas draudžiamu pagal EB 81 straipsnio 1 dalį, nes jo tikslas yra lygiagrečios prekybos ribojimas. Kadangi dėl taikytinų teisės aktų įtakos nagrinėjamų vaistų kainų iš esmės neveikia laisvos pasiūlos ir paklausos sąveika ir jas nustato arba kontroliuoja viešosios valdžios institucijos, negali būti iš karto manoma, jog yra nustatyta, kad lygiagrečia prekyba siekiama sumažinti šias kainas ir taip padidinti galutinių vartotojų gerovę. Šiuo požiūriu atliktas susitarimo 4 straipsnio teksto nagrinėjimas neleidžia daryti prielaidos, kad šia nuostata, kuria siekiama apriboti lygiagrečią prekybą, siekiama sumažinti galutinių vartotojų gerovę. Todėl šioje gana neįprastoje situacijoje susitarimo ribojamasis poveikis konkurencijai negali būti nustatytas tik iš jo teksto, perskaityto atsižvelgiant į susitarimo kontekstą, – būtinai turi būti įvertintas jo poveikis, net ir siekiant patikrinti tai, ką priežiūrą vykdančiai institucijai leido įtarti pats susitarimo tekstas.

Šalių argumentai

47 Pateikdama apeliacinį skundą *GSK* siekia, kad būtų panaikintas skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 punktas, nes juo atmetamas ieškinys dėl ginčijamo sprendimo 1 straipsnio panaikinimo. *GSK* teigia, jog Pirmosios instancijos teismas klaidingai išaiškino EB 81 straipsnio 1 dalį, pripažindamas, kad susitarimas turėjo antikonkurencinį poveikį.

48 Atvirkščiai, jos nuomone, Pirmosios instancijos teismas teisingai nusprendė, jog Komisija netinkamai įvertino susitarimo ribojamąjį poveikį EB 81 straipsnio 1 dalies prasme, neatsižvelgusi į bylai reikšmingą teisinį ir ekonominį kontekstą. Tačiau ji tirtina, jog Pirmosios instancijos teismas turėjo pastebėti tokį patį trūkumą, nagrinėdamas šio susitarimo poveikio vertinimą.

49 *GSK* nuomone, Pirmosios instancijos teismas turėjo pripažinti, jog susitarimo poveikis negalėjo būti konkurencijos ribojimas dėl vartotojų gerovės sumažinimo.

50 Atsikirtimuose į *GSK* apeliacinį skundą Komisija, *Aseprofar* ir *EAEPC* ginčija visus *GSK* argumentus. Jos įsitikinusios, jog skundžiamame sprendime Pirmosios instancijos teismas teisingai konstatavo, kad EB 81 straipsnio 1 dalis buvo pažeista.

51 Vis dėlto prašydamos atmesti *GSK* apeliacinio skundo pagrindą dėl EB 81 straipsnio 1 dalies jos mano, kad Pirmosios instancijos teismas padarė įvairių teisės klaidų vertindamas susitarimo antikonkurencinį tikslą. Jos teigia, jog teisinio ir ekonominio konteksto nagrinėjimas, atitinkantis Teisingumo Teismo praktikoje įtvirtintus principus, turėjo paskatinti Pirmosios instancijos teismą padaryti išvadą, jog susitarimo

tikslas prieštaravo konkurencijai. Jų manymu, kadangi skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 punktas vis dėlto yra pagrįstas, jos prašo Teisingumo Teismo pakeisti tik atitinkamus motyvus.

52 Atsiliepime į *GSK* apeliacinį skundą Komisija būtent nurodo, jog Pirmosios instancijos teismas klaidingai išaiškino ir taikė EB 81 straipsnio 1 dalyje įtvirtintą sąvoką „tikslas“.

53 Komisija mano, jog, viena vertus, Teisingumo Teismas ir Pirmosios instancijos teismas visada pripažino, kad susitarimai, kuriais siekiama apriboti lygiagrečią prekybą Bendrijoje, turi tikslą apriboti konkurenciją. Kita vertus, Pirmosios instancijos teismas skundžiamame sprendime ne tik įtvirtino griežtą teisinę normą apsaugoti lygiagrečią prekybą, bet ir taikė ją klaidingai bei nevisiškai, nepateikdamas pakankamų motyvų. Ji nurodo, jog skundžiamo sprendimo 117–122 punktuose Pirmosios instancijos teismas pripažino, kad lygiagreti prekyba tarp valstybių narių turi būti saugoma, tik jei „ji, viena vertus, skatina prekybos plėtrą ir, kita vertus, stiprina konkurenciją“. Tačiau ji kaltina Pirmosios instancijos teismą, jog šis savo motyvuose neatsižvelgė į prekybos plėtrą, aiškino konkurencijos stiprinimą kaip reikalaujantį, kad lygiagreti prekyba aprūpinimo arba kainų atžvilgiu galutiniams vartotojams suteiktų veiksmingos konkurencijos privalumų, ir neišnagrinėjo lygiagrečios prekybos privalumų aprūpinimo atžvilgiu.

Teisingumo Teismo vertinimas

54 Kadangi Komisija, *Aseprofar* ir *EAEPC* tvirtina, jog Pirmosios instancijos teismas susitarimo antikonkurencinio tikslo vertinime padarė teisės klaidą ir prašo Teisingumo Teismo patvirtinti skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 punktą, pakeičiant motyvus, reikia iš pradžių išnagrinėti jų argumentus, o vėliau *GSK* grindžiant apeliacinį skundą nurodytus argumentus.

55 Pirmiausia reikia priminti, jog vertinant, ar susitarimui taikomas EB 81 straipsnio 1 dalyje nustatytas draudimas, reikia turėti omenyje, kad jo antikonkurencinis tikslas ir poveikis yra ne kumuliacinės, o alternatyvios sąlygos. Pagal nuo 1966 m. birželio 30 d. Sprendimo *LTM* (56/65, Rink. p. 337) nusistovėjusią teismo praktiką alternatyvus šios sąlygos pobūdis, kurį parodo jungtukas „ar“, reiškia, jog pirmiausia reikia įvertinti patį susitarimo tikslą, atsižvelgiant į ekonominį kontekstą, kuriam esant jis turi būti taikomas. Vis dėlto, jei susitarimo turinio analizė neleidžia nustatyti pakankamo žalos lygio konkurencijai, reikia nagrinėti jo poveikį ir, kad jis būtų uždraustas, įrodyti, jog konkurencija iš tikrųjų buvo smarkiai trukdoma, ribojama arba iškraipoma (šiuo klausimu žr. 2009 m. birželio 4 d. Sprendimo *T-Mobile Netherlands ir kt.*, C-8/08, Rink. p. I-4529, 28 ir 30 punktus).

56 Antra, argumentų dėl susitarimo antikonkurencinio tikslo nagrinėjimas prieš nagrinėjant argumentus dėl jo antikonkurencinio poveikio pateisinamas ir ta aplinkybe, jog jei būtų pripažinta, kad Komisijos, *Aseprofar* ir *EAEPC* nurodyta teisės klaida buvo iš tikrųjų padaryta, reikėtų iš karto atmesti *GSK* apeliacinį skundą, kiek jis susijęs su skundžiamo sprendimo motyvais dėl susitarimo antikonkurencinio poveikio.

57 Taigi reikia patikrinti, ar Pirmosios instancijos teismo atliktas susitarimo antikonkurencinio tikslo vertinimas, išdėstytas šio sprendimo 41–46 punktuose, atitinka šioje srityje priimtoje teismo praktikoje įtvirtintus principus.

58 Šiuo klausimu reikia pabrėžti, jog pagal nusistovėjusią teismo praktiką vertinant susitarimo antikonkurencinį pobūdį reikia išnagrinėti jo nuostatų turinį, siekiamus tikslus ir ekonominį bei teisinį taikymo kontekstą (šiuo klausimu žr. 1983 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *IAZ International Belgium ir kt. prieš Komisiją*, 96/82–102/82, 104/82, 105/82, 108/82 ir 110/82, Rink. p. 3369, 25 punktą ir 2008 m. lapkričio 20 d. Sprendimo *Beef Industry Development Society ir Barry Brothers*, C-209/07, Rink. p. I-8637, 16 ir 21 punktus). Be to, net jei šalių valia nėra būtinas

elementas susitarimo ribojančiam poveikiui nustatyti, niekas nedraudžia Komisijai ar Bendrijos teismams atsižvelgti į šią valią (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *IAZ International Belgium ir kt. prieš Komisiją* 23–25 punktus).

59 Lygiagrečios prekybos srityje Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, jog susitarimai, kuriais siekiama uždrausti ar apriboti lygiagrečią prekybą, iš esmės turi tikslą trukdyti konkurenciją (šiuo klausimu žr. 1978 m. vasario 1 d. Sprendimo *Miller International prieš Komisiją*, 19/77, Rink. p. 131, 7 ir 18 punktus ir 1979 m. liepos 12 d. Sprendimo *BMW Belgium prieš Komisiją*, 32/78, 36/78–82/78, Rink. p. 2435, 20–28 ir 31 punktus).

60 Kaip pažymėjo generalinė advokate išvados 155 punkte, šis principas, pagal kurį susitarimu, kuriuo siekiama riboti lygiagrečią prekybą, yra siekiama apriboti konkurenciją, taikomas farmacijos sektoriui.

61 Be to, šiuo klausimu dėl EB 81 straipsnio taikymo su farmacijos sektoriumi susijusioje byloje Teisingumo Teismas nusprendė, kad gamintojo ir platintojo susitarimas, kuriuo siekiama atskirti nacionalinę rinką valstybių narių tarpusavio prekyboje, gali prieštarauti Sutarties tikslui siekti nacionalinių rinkų sujungimo įsteigiant bendrąją rinką. Teisingumo Teismas šitaip ne kartą kvalifikavo susitarimus, kuriais siekiama atskirti nacionalines rinkas pagal nacionalines sienas arba dėl kurių apsunkinama nacionalinių rinkų skvarba, taip pat tuos, kuriais siekiama uždrausti ar apriboti lygiagretų eksportą, t. y. susitarimai, kurių tikslas apriboti konkurenciją šio Sutarties straipsnio prasme (žr. 2008 m. rugsėjo 16 d. Sprendimo *Sot. Lélos kai Sia ir kt.*, C-468/06-C-478/06, Rink. p. I-7139, 65 punktą ir nurodytą teismo praktiką).

62 Kalbant apie Pirmosios instancijos teismo teiginį, jog jei pripažįstama, kad susitarimas, kuriuo siekiama apriboti lygiagrečią prekybą, turi būti iš esmės laikomas susitarimu, kurio tikslas yra konkurencijos ribojimas, taip yra tik darant prielaidą, jog jis atima iš galutinių vartotojų veiksmingos konkurencijos privalumus, susijusius su aprūpinimu arba kainomis, reikia pastebėti, kad nei EB 81 straipsnio tekstas, nei teismo praktika neleidžia patvirtinti šio teiginio.

63 Viena vertus, iš šios nuostatos negalima daryti išvados, kad tik susitarimai, kuriais iš vartotojų atimami tam tikri privalumai, gali turėti antikonkurencinį tikslą. Kita vertus, svarbu pažymėti, kad Teisingumo Teismas nusprendė, jog EB 81 straipsniu, kaip ir kitomis Sutartyje išdėstytomis konkurencijos taisyklėmis, siekiama apsaugoti ne tik konkurentų arba vartotojų interesus, bet ir rinkos struktūrą ir kartu pačią konkurenciją. Todėl antikonkurencinio susitarimo tikslo konstatavimas negali būti tiesiogiai siejamas su tuo, kad aprūpinimo arba kainų atžvilgiu galutiniai vartotojai praranda veiksmingos konkurencijos privalumus (pagal analogiją žr. minėto sprendimo *T-Mobile Netherlands ir kt.* 38 ir 39 punktus).

64 Iš to galima padaryti išvadą, kad siedamas antikonkurencinio tikslo buvimą su įrodymu, jog susitarimas tam tikru atžvilgiu yra nepalankus galutiniams vartotojams ir nenuspręsdamas, kad pats susitarimas turi tokį tikslą, Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą.

65 Vis dėlto būtina priminti, jog net jei Pirmosios instancijos teismo sprendimo motyvais pažeidžiama Bendrijos teisė, tačiau šio sprendimo rezoliucinė dalis pasirodo pagrįsta dėl kitų teisinių motyvų, šis pažeidimas negali būti tokio sprendimo panaikinimo pagrindas (šiuo klausimu žr. 1992 m. birželio 9 d. Sprendimo *Lestelle prieš Komisiją*, C-30/91 P, Rink. p. I-3755, 28 punktą bei 1996 m. lapkričio 12 d. Sprendimo *Ojha prieš Komisiją*, C-294/95 P, Rink. p. I-5863, 52 punktą).

66 Toks yra šios bylos atvejis. Iš esmės pakanka konstatuoti, jog skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 punkte Pirmosios instancijos teismas patvirtino ginčijamo sprendimo 1 straipsnį, kuriame Komisija padarė išvadą, jog susitarimas pažeidė EB 81 straipsnio 1 dalį. Taigi skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 punkto panaikinti nereikia.

67 Atsižvelgiant į visus pirmiau išdėstytus samprotavimus reikia atmesti *GSK* apeliacinį skundą kaip nepagrįstą tiek, kiek juo siekiama įrodyti, kad susitarimas buvo suderinamas su EB 81 straipsnio 1 dalimi.

Dėl Komisijos, EAEPC, Aseprofar ir Lenkijos Respublikos nurodytų pagrindų, susijusių su EB 81 straipsnio 3 dalimi

68 Ir apeliaciniame skunde, ir atsiliepime į apeliacinį skundą Komisija nurodo kelis pagrindus dėl EB 81 straipsnio 3 dalies. Kai kurie pagrindai ir jų dalys yra analogiški atitinkamuose *EAEPC* ir (arba) *Aseprofar* apeliaciniuose skunduose ir Lenkijos Respublikos įstojimo į bylą paaiškinime nurodytiems pagrindams. Be to, Komisija ir *EAEPC* nurodo atskirus su EB 81 straipsnio 3 dalimi susijusius pagrindus.

Dėl Komisijos nurodyto pagrindo, pagrįsto susitarimo teisinio ir ekonominio konteksto iškraipymu

69 Komisija nurodo savo argumentus dėl EB 81 straipsnio 1 dalies, kuriuose ji kritikavo skundžiamo sprendimo punktus, susijusius su teisiniu ir ekonominiu kontekstu, į kurį atsižvelgė Pirmosios instancijos teismas, t. y. skundžiamo sprendimo 122 ir 124–137 punktus. Ji teigia, jog šio straipsnio 3 dalis buvo taikoma neteisingai remiantis klaidingais farmacijos sektoriaus ypatumais.

70 Ji priduria, jog skundžiamo sprendimo 104 punkte Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad skirtingi valstybių narių teisės aktai vaistų sektoriuje gali iškreipti konkurenciją. Tačiau šiame punkte nurodyta galimybė to paties sprendimo 276 punkte virsta išvada. Šiame punkte Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad nacionalinės teisės aktai iškraipo konkurenciją.

71 *GSK* tvirtina, jog atsakė į šį klausimą nagrinėdama apeliacinio skundo pagrindą, susijusį su EB 81 straipsnio 1 dalimi.

72 Pirmiausia reikia pabrėžti, kad skundžiamo sprendimo 122 punkte Pirmosios instancijos teismo nurodytą situaciją, kai lygiagrečios prekybos privalumai kainų atžvilgiu nėra suteikiami galutiniams vartotojams, reikia suprasti kaip galimą, o ne kaip realią situaciją, ir tai nėra teisinio ir ekonominio konteksto, į kurį buvo atsižvelgta šiose bylose, iškraipymas.

73 Toliau skaitant skundžiamo sprendimo 124–137 punktus, kuriuose nagrinėjamas minėtas kontekstas, negalima daryti išvados, kad šį kontekstą iškraipė Pirmosios instancijos teismas. Šiuose punktuose Pirmosios instancijos teismas pakartoja pagrindinius šio konteksto požymius, nurodytus ginčijamame sprendime.

74 Galiausiai skundžiamo sprendimo 104 punkte Pirmosios instancijos teismas konstatavo, jog skirtingi nacionalinės teisės aktai gali iškreipti konkurenciją, tik išnagrinėjęs, ar tokia situacija užkerta kelią EB 81 straipsnio 1 dalies taikymui. To paties sprendimo 105 punkte Pirmosios instancijos teismas padarė išvadą, jog ši nuostata netaikoma, tik jei srityje, kurioje sudarytas susitarimas, yra taikomi teisės aktai, panaikinantys konkurencijos, kuriai šiuo susitarimu gali būti trukdoma ir kuri juo gali būti ribojama arba iškraipoma, galimybę.

75 Šioje motyvavimo stadijoje Pirmosios instancijos teismas nepriėmė sprendimo, ar nagrinėjami teisės aktai iš tikrųjų iškraipė konkurenciją. Toks sprendimas buvo priimtas vėliau, skundžiamo sprendimo 276 punkte. Todėl šiuo klausimu negalima kalbėti apie prieštaringus motyvus.

76 Taigi Komisijos pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

Dėl Komisijos, *EAEPC*, *Aseprofar* ir Lenkijos Respublikos nurodytų pagrindų, grindžiamų klaidingu įrodinėjimo pareigos paskirstymu, reikalaujamu įrodymų lygiu bei „technikos pažangos skatinimu“

77 Komisijos pagrindas, grindžiamas klaidingu įrodinėjimo pareigos paskirstymu, reikalaujamu įrodymų lygiu bei „technikos pažangos skatinimu“, yra išdėstytas penkiose dalyse; kai kurių iš jų turinys atitinka *EAEPC*, *Aseprofar* ir Lenkijos Respublikos nurodytų pagrindų turinį.

— Dėl Komisijos pagrindo pirmos dalies

78 Komisija teigia, jog Pirmosios instancijos teismas klaidingai taikė teismo praktiką, susijusią su įrodinėjimo pareigos paskirstymu ir reikalaujamais įrodymais, taikant EB 81 straipsnio 3 dalį. Ji kritikuoja skundžiamo sprendimo 242, 269 ir 303 punktus, kuriuose daromos nuorodos į su koncentracijų kontrole susijusius teismų praktiką, kriterijus bei principus. Tačiau nėra jokios analogijos tarp antikonkurencinio koncentracijos poveikio nagrinėjimo ir EB 81 straipsnio 3 dalies taikymo analizės.

79 Priešingai nei koncentracijų bylose, kuriose apie koncentraciją pranešančios šalys, Komisijos manymu, neturi jokios specifinės įrodinėjimo pareigos, pagal nusistovėjusią teismų praktiką taikant EB 81 straipsnio 3 dalį suinteresuotosios įmonės turi pateikti Komisijai įrodymų, kad susitarimas atitinka šioje nuostatoje įtvirtintas sąlygas. Komisija savo teiginiams pagrįsti remiasi 1966 m. liepos 13 d. Sprendimu *Consten ir Grundig prieš Komisiją* (56/64 ir 58/64, Rink. p. 429) ir 1985 m. rugsėjo 17 d. Sprendimu *Ford-Werke ir Ford of Europe prieš Komisiją* (25/84 ir 26/84, Rink. p. 2725).

80 Atsikirsdama *GSK* remiasi 2004 m. sausio 7 d. Sprendimu *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją* (C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 ir C-219/00 P, Rink. p. I-123, 79 punktas) ir 2006 m. rugsėjo 28 d. Nutartimi *Unilever Bestfoods prieš Komisiją* (C-552/03 P, Rink. p. I-9091, 102 punktas), kad įrodytų, jog Pirmosios instancijos teismas nepažeidė įrodinėjimo pareigai taikomų taisyklių. Jos manymu, Pirmosios instancijos teismas tik du kartus nukreipė į koncentracijoms taikomas taisykles: pirmą kartą tiesiogiai, siekdamas apibrėžti jo vykdomą Komisijos pagal EB 81 straipsnio 3 dalį atlikto tyrimo kontrolę, o antrą – netiesiogiai aiškindamas, jog įmonei pateikus įrodymų Komisija turi atlikti prognozėmis paremtą tyrimą.

81 Pirmosios instancijos teismas tik padarė išvadą, jog Komisija turėjo rimtai atsižvelgti į *GSK* argumentus, bet to nepadarė. *GSK* pabrėžia, jog Pirmosios instancijos teismas taip pat rėmėsi savo kitais sprendimais, t. y. 2002 m. vasario 28 d. Sprendimu *Compagnie générale maritime ir kt. prieš Komisiją* (T-86/95, Rink. p. II-1011) ir 2003 m. spalio 23 d. Sprendimu *Van den Bergh Foods prieš Komisiją* (T-65/98, Rink. p. II-4653), kuriuose buvo nagrinėjama EB 81 straipsnio 3 dalis. Kai įmonė, pateikdama reikšmingų, patikimų ir tikrovę atitinkančių argumentų, įrodė, jog šios dalies nuostatos pagrįstai galėjo būti taikomos, Komisija privalėjo įrodyti priešingai.

82 Pirma, svarbu nurodyti, jog Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 233–236 punktuose priminė teismo praktiką, principus ir kriterijus, taikomus įrodinėjimo pareigai, ir reikalaujamą įrodymų pateikiant prašymą taikyti išimtį pagal EB 81 straipsnio 3 dalį lygį. Jis teisingai pabrėžė, jog asmuo, kuris remiasi šia nuostata, pateikdamas įtikinamų argumentų ir įrodymų, turi įrodyti, kad yra įvykdytos išimčiai taikyti būtinos sąlygos (šiuo klausimu žr. 1985 m. liepos 11 d. Sprendimo *Remia ir kt. prieš Komisiją*, 42/84, Rink. p. 2545, 45 punktą).

83 Taigi įrodinėjimo pareiga tenka įmonei, prašančiai taikyti išimtį pagal EB 81 straipsnio 3 dalį, tačiau jai pateikus faktinių įrodymų kitai šaliai gali kilti pareiga pateikti

paaiškinimus ar pateisinimus – to nepadarius gali būti nuspręsta, kad įrodinėjimo pareiga buvo įvykdyta (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją* 79 punktą).

84 Antra, skundžiamo sprendimo 240, 241, 243 ir 244 punktuose Pirmosios instancijos teismas priminė principus ir kriterijus, kuriais pagrįsta jo vykdoma Komisijos sprendimo dėl prašymo taikyti išimtį pagal EB 81 straipsnio 3 dalį kontrolė. Jis teisingai nurodė, jog nagrinėdamas prašymą dėl tokio sprendimo panaikinimo jis atlieka griežtą kontrolę dėl esmės.

85 Toks aiškinimas visiškai atitinka principą, pagal kurį Bendrijos teismas, nagrinėdamas sudėtingą ekonominį Komisijos atliktą vertinimą, turi apsiriboti tikrinimu, ar buvo laikomasi procedūrinių ir motyvavimo taisyklių, ar faktinės aplinkybės tiksliai nustatytos ir ar nebuvo akivaizdžios vertinimo klaidos arba piktnaudžiavimo įgaliojimais (minėto sprendimo *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją* 279 punktas).

86 Pirmosios instancijos teismas taip pat paminėjo, jog jis neturi sprendimo, kurio teisėtumą prašoma patikrinti, vertinimo pakeisti savo ekonominio pobūdžio vertinimu.

87 Taigi tokie Pirmosios instancijos teismo priminimai neleidžia daryti išvados, kad dėl skundžiamo sprendimo 242 punkte padarytų nuorodų į teismo sprendimus koncentracijų bylose bei to paties sprendimo 269 ir 303 punktų formuluočių galėtų būti pakeista įrodinėjimo pareiga bei reikalaujamas įrodymų pateikiant prašymą taikyti išimtį pagal EB 81 straipsnio 3 dalį lygis.

88 Taigi reikia atmesti Komisijos dėl šio klausimo nurodyto pagrindo pirmą dalį.

— Dėl Komisijos nurodyto pagrindo antros dalies

89 Komisija kritikuoja skundžiamo sprendimo 249 ir 252 punktus teigdama, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą nuspręsdamas, jog įmonei, prašančiai taikyti išimtį pagal EB 81 straipsnio 3 dalį, pakanka įrodyti, jog tikėtina, kad gali atsirasti veiksmingumas.

90 Tačiau šis kriterijus, atsižvelgus į teismų praktiką, yra klaidingas. Komisija remiasi būtent minėtais Teisingumo Teismo sprendimu *Consten ir Grundig prieš Komisiją* ir Pirmosios instancijos teismo sprendimais *Compagnie générale maritime ir kt. prieš Komisiją* bei *Van den Bergh Foods prieš Komisiją*, teigdama, jog prašymą pateikianti šalis turi įrodyti, jog dėl konkurencijos ribojimo atsiranda pastebima objektyvi nauda.

91 Atsikirsdama į šiuos argumentus *GSK* tvirtina, jog Komisijos nurodyti sprendimai priimti dėl kartelių ir lygiagrečios prekybos kituose sektoriuose nei farmacijos sektorius, kuriuose nagrinėjamos priemonės nebuvo veiksmingos ir įmonės nepateikė įtikinamų argumentų dėl tokio veiksmingumo buvimo. Be to, Pirmosios instancijos teismo požiūris atitinka Komisijos praktiką, taikytą ankstesnėse bylose, kur ši pripažino, kad „susitarimas gali suteikti naudos“ (2004 m. balandžio 7 d. Komisijos sprendimas 2004/841/EB dėl EB sutarties 81 straipsnio taikymo procedūros (byla COMP/A.38284/D2 – *Sociétè Air France prieš Alitalia Linee Aeree Italiane SpA* (OL L 362, p 17)), „galėjo turėti veiksmingumo“ (2003 m. liepos 16 d. Komisijos sprendimas 2004/207/EB dėl EB sutarties 81 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio taikymo procedūros (byla COMP/38.369 – *T-Mobile Deustchland prieš O2 Germany:* pagrindų susitarimas dėl tinklų pasidalijimo (OL L 75, 2004, p. 32)) ar kad ši nauda <…> akivaizdi (2003 m. liepos 23 d. Komisijos sprendimas 2003/778/EB dėl EB sutarties 81 straipsnio ir EEE susitarimo 53 straipsnio taikymo procedūros (COMP/C.2-37.398 – Centralizuotas komercinių teisių į UEFA čempionų lygą pardavimas (OL L 291, p. 25)).

92 Reikia pastebėti, kad skundžiamo sprendimo 247 punkte Pirmosios instancijos teismas teisingai priminė, jog tam, kad susitarimui būtų galima taikyti išimtį pagal EB 81 straipsnio 3 dalį, jis turi padėti tobulinti prekių gamybą ir platinimą arba skatinti technikos ir ekonomikos pažangą. Tai suprantama ne kaip bet kokia nauda, kurią savo veikloje gali gauti susitarimą sudariusios įmonės, bet kaip pastebima objektyvi nauda, galinti kompensuoti šio susitarimo neigiamą poveikį konkurencijai (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Consten ir Grundig prieš Komisiją* 502 ir 503 punktus).

93 Kaip pastebėjo generalinė advokate išvados 193 punkte, išimties tam tikram laikotarpiui suteikimas gali pareikalauti atlikti su susitarimu susijusios naudos prognozių tyrimą ir pakanka, kad Komisija remdamasi turima informacija įsitikintų, jog pastebima objektyvi nauda tikrai gali atsirasti, kad padarytų prielaidą, jog susitarimui būdinga tokia nauda.

94 Taigi Pirmosios instancijos teismas nepadarė teisės klaidos, skundžiamo sprendimo 249 punkte nuspręsdamas, kad Komisijai gali prireikti išnagrinėti, kas, atsižvelgiant į pateiktus su faktinėmis aplinkybėmis susijusius argumentus ir įrodymus, atrodo labiau tikėtina: ar kad atitinkamas susitarimas leis gauti pastebimos objektyvios naudos, ar atvirkščiai.

95 Pirmosios instancijos teismas taip pat nepadarė teisės klaidos, skundžiamo sprendimo 252 punkte pripažindamas, kad reikia nustatyti, ar Komisija galėjo padaryti išvadą, kad *GSK* su faktinėmis aplinkybėmis susiję argumentai ir įrodymai, kurių nagrinėjimas reikalavo prognozių tyrimo, pakankamai įtikinamai neįrodo, kad susitarimo 4 straipsnis, skatindamas inovaciją, turėjo leisti gauti pastebimos objektyvios naudos, galinčios kompensuoti neigiamą šio susitarimo poveikį konkurencijai.

96 Todėl Komisijos nurodyto pagrindo antrą dalį reikia atmesti kaip nepagrįstą.

— Dėl Komisijos nurodyto pagrindo trečios dalies ir antrojo *EAEPC* nurodyto pagrindo

97 Komisija kritikuoja skundžiamo sprendimo 276 ir 301 bei 162–169 ir 281–293 punktus. Ji teigia, kad Pirmosios instancijos teismas klaidingai taikė EB 81 straipsnio 3 dalį, darydamas išvadą, jog dėl kainų skirtumų struktūriško pobūdžio yra apsunkinama įrodinėjimo pareiga ir galimo veiksmingumo apimties tyrimas tampa beprasmis. Komisija mano, kad Pirmosios instancijos teismas iškėlė jai griežtus reikalavimus, susijusius su *GSK* argumentų tyrimu, dėl to, kad situacija, į kurią pateko ši bendrovė, buvo struktūriška.

98 Komisija būtent pabrėžia, kad jei, kaip teigia Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 284 punkte, reiškinys yra struktūriškas tik dėl skirtingose valstybėse narėse tam pačiam vaistui taikomų skirtingų kainų, bet kokį reiškinį galima pripažinti struktūrišku, nes labai retai galima rasti vartojimo produktą, kurio kaina būtų vienoda visoje Bendrijoje. Jos nuomone, farmacijos sektoriaus problemos nėra labiau struktūriškos nei kitų sektorių ir ji niekada netvirtino, kad valiutų svyravimai yra vienintelis svarbus veiksnys, apsunkinantis kitą struktūriškumo problemą. Galiausiai Komisijos pareigų apimtis vertinant įrodymus negali priklausyti nuo teisės aktų, kaip teigia Pirmosios instancijos teismas. Tai leistų įrodyti prieštaringus motyvus, nes skundžiamo sprendimo 192 punkte Pirmosios instancijos teismas taip pat nusprendė, jog „tai, kad teisinis ir ekonominis kontekstas, kuriame veikia įmonės, prisideda prie konkurencijos ribojimo, negali priversti sutikti su tuo, kad šios įmonės, trukdydamos arba ribodamos konkurenciją, kuri šiame kontekste gali išlikti arba atsirasti, pažeistų konkurencijos taisykles“.

99 *GSK* primena analizę, kuri, jos manymu, paaiškina priežastis, dėl kurių mokslo tyrimai ir plėtra farmacijos sektoriuje gali būti finansuojami tik iš einamųjų pajamų. Ji nurodo skundžiamo sprendimo punktus, kur Pirmosios instancijos teismas nagrinėja Komisijos išvadas, laikytinas neargumentuotomis, dalinėmis ir nereikšmingomis.

100 Savo ruožtu *EAEPC* kritikuoja skundžiamą sprendimą, motyvuodama tuo, jog būtent *GSK* turėjo įrodyti, kad visos EB 81 straipsnio 3 dalies sąlygos yra įvykdytos ir kad bendri šios įmonės argumentai nebuvo pakankami. Komisija negalėjo inovacijų plėtros pripažinti pakankama objektyvia nauda remdamasi tik šiais bendrais argumentais. *EAEPC* pirmiausia kritikuoja skundžiamo sprendimo 236 punktą, nes pagal minėtą sprendimą *Aalborg Portland ir kt. prieš Komisiją*, kuriuo rėmėsi Pirmosios instancijos teismas, nereikalaujama taikyti atleidimo nuo įrodinėjimo pareigos taisyklės. Įrodinėjimo pareigą, susijusią su EB 81 straipsnio 3 dalimi, būtų galima perkelti Komisijai, tik jei būtų pateikta įrodymų, laikytinų preziumuojamais faktais. Bendri argumentai, net susiję su farmacijos sektoriaus teisiniu ir ekonominiu kontekstu, negali būti laikomi tokiais preziumuojamais faktais.

101 Atsikirsdama į šiuos argumentus *GSK* teigia, jog Pirmosios instancijos teismas teisingai reikalavo Komisijos išnagrinėti teisinį ir ekonominį kontekstą, pagrindžiantį *GSK* pateiktus, su faktinėmis aplinkybėmis susijusius argumentus ir įrodymus. Jos pateikti įrodymai nėra bendri ir neaiškūs, o atvirkščiai, pabrėžia pagrindinį teisinį ir ekonominį kontekstą, į kurį reikia atsižvelgti tam, kad tyrimas būtų prasmingas. Galiausiai Pirmosios instancijos teismas laikėsi su įrodinėjimo pareiga susijusių taisyklių, prašydamas Komisijos pakankamai nuodugniai išnagrinėti *GSK* nurodytas faktines aplinkybes ir pateiktus įrodymus. *GSK* įrodymų pakako nustatyti, kad susitarimui galėjo būti taikoma išimtis.

102 Primintina, jog susitarimas, siekiant nustatyti, ar šis padeda tobulinti prekių gamybą ir platinimą arba skatinti technikos ir ekonomikos pažangą ir suteikia pastebimą objektyvią naudą, nagrinėtinas atsižvelgiant į pateikiant prašymą taikyti išimtį pagal EB 81 straipsnio 3 dalį nurodytus su faktinėmis aplinkybėmis susijusius argumentus ir įrodymus.

103 Taip nagrinėjant gali prireikti atsižvelgti į susitarime nurodyto sektoriaus charakteristikas ir galimą specifiką, jeigu jie turi lemiamos įtakos nagrinėjimo rezultatui. Reikia taip pat pridurti, jog šis atsižvelgimas nereiškia įrodinėjimo pareigos perkėlimo, o tik

užtikrina prašymo nagrinėjimą atsižvelgiant į šį prašymą pateikusio asmens nurodytus tinkamus, su faktinėmis aplinkybėmis susijusius argumentus ir pateiktus įrodymus.

104 Taigi skundžiamo sprendimo 276 ir 303 punktuose iš esmės nuspręsdamas, jog Komisija padarė klaidą, nes neatsižvelgė į kai kurias *GSK* prašyme pabrėžtas aplinkybes, pirmiausia į nagrinėjamo farmacijos sektoriaus struktūros specifiką, ir kad dėl to nebuvo atliktas tinkamas *GSK* pateikto prašymo taikyti išimtį tyrimas, Pirmosios instancijos teismas nepadarė teisės klaidos.

105 Be to, dėl Komisijos nurodyto nepakankamo skundžiamo sprendimo 292 punkto, kuriame nagrinėjami kainų skirtumai ir valiutos kursų svyravimai, motyvavimo, pažymėtina, jog ši institucija teigia, kad skaitant šį punktą neįmanoma suprasti, apie kurias jos 1999 m. lapkričio 25 d. Komunikato COM(1998) 588, galutinis, susijusio su bendrąja farmacijos produktų rinka, nuostatas jame kalbama. Tačiau pakanka atsižvelgti į šio komunikato turinį, kurį Pirmosios instancijos teismas glaustai išdėstė skundžiamo sprendimo 264 punkte ir kurio Komisija neginčijo, tam, kad būtų aišku, jog Pirmosios instancijos teismas daro nuorodą į du šio komunikato punktus, susijusius su kainų skirtumais ir valiutų kursų svyravimais.

106 Taigi Komisijos nurodyto pagrindo trečią dalį ir *EAEPC* nurodytą antrąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstus.

— Dėl Komisijos nurodyto pagrindo ketvirtos dalies

107 Komisija kritikuoja skundžiamo sprendimo 292 ir 293 punktus. Juose Pirmosios instancijos teismas padarė išvadą, kad valiutų kursų svyravimai gali pateisinti konkurencijos ribojimą, o tai yra klaidingas EB 81 straipsnio 3 dalies taikymas.

108 Vadovaujantis Bendrijos teisės aktais įmonėms neleidžiama remtis valiutų kursų svyravimais siekiant pateisinti lygiagrečios prekybos kliūtis.

109 Reikia pabrėžti, jog kritikuojamuose skundžiamo sprendimo punktuose Pirmosios instancijos teismas nenusprendė, kad konkurenciją ribojančiam susitarimui, skirtam atitaisyti valiutų kursų svyravimus, gali būti taikoma išimtis pagal EB 81 straipsnio 3 dalį.

110 Šiuose punktuose Pirmosios instancijos teismas tik pripažino:

„292 Dėl antrojo aspekto pabrėžtina, kad lygiagreti prekyba – tai reiškinys, kuris gali vykti ilgiau nei trumpą Komisijos apimamą laikotarpį, ne tik dėl kainų skirtumui, sukeliančiam šį reiškinį, būdingo ilgalaikiškumo, bet ir dėl valiutų kursams, kol jie yra, būdingo ciklišku mo. Komisija <…> komunikate KOM(1998) 588, galutinis su tuo sutinka. Savo atsakyme į ieškinį ji taip pat pripažįsta, kad valiutų kursų svyravimai išlieka aktualūs valstybėms narėms, tarp kurių yra ir Jungtinė Karalystė, 1999 m. neperėjusioms į trečiąjį Ekonominės ir pinigų sąjungos etapą.

293 Su tuo susiję *GSK* pateikti pavyzdiniai skaičiai atspindi tam tikrą tendenciją. Komisijos klausimu, keliamu (ginčijamo) sprendimo 168 konstatuojamojoje dalyje, ar *GSK* pateikti skaičiai, susiję su jos bendrųjų pajamų praradimu 1998 m., gali būti per dideli, ši išvada neginčijama. Iš esmės 1998 m. gruodžio 14 d. ir 2000 m. vasario 14 d. šiuo atžvilgiu pateikti skaičiai yra didesni nei dvejų ankstesnių metų skaičiai, kaip matyti iš (ginčijamo) sprendimo 67 konstatuojamosios dalies. Be to, *GSK* paaiškinimas, esą anksčiau, 1998 m. liepos 28 d., pateikti skaičiai buvo prognozės, o 1998 m. gruodžio mėn. ir 2000 m. vasario mėn. pateikti skaičiai – tikrieji, ir tai patvirtina tai, kad susitarimas buvo taikomos nuo 1998 m. pavasario iki rudens, kaip matyti iš (ginčijamo) sprendimo 19, 23, 26, 64, 67 ir 168 konstatuojamųjų dalių, buvo pakankamai įtikinamas ir todėl vertas išsamiai nagrinėti.“

111 Taigi Komisijos nurodyto pagrindo ketvirtą dalį reikia atmesti kaip nepagrįstą.

— Dėl Komisijos nurodyto pagrindo penktos dalies, palaikomos Lenkijos Respublikos, ir *Aseprofar* nurodyto antrojo pagrindo pirmos dalies

112 Komisija kritikuoja skundžiamo sprendimo 255, 269, 274, 281, 297 ir 300 punktus. Ji mano, jog šiame sprendime buvo klaidingai taikomas priežastinis ryšys, būtinas EB 81 straipsnio 3 daliai taikyti, teigdama, kad konkurencijos ribojimas padeda skatinti technikos pažangą, o didėjančios pajamos naudingos gamintojui, bet ne didmenininkui. Šiuo klausimu ji pabrėžia, jog reikia nustatyti, ar ribojimas veiksmingai padeda skatinti technikos pažangą, o ne, ar dėl jo padidėjusios pajamos, jei to pageidauja įmonės, gali būti investuojamos į mokslo tyrimus ir plėtrą. Nepakanka, jog dalis padidėjusių pajamų būtų skirta padengti mokslo tyrimų ir plėtros išlaidas ir būtų naudinga gamintojams, o ne tarpininkams. Komisija papildomai nurodo, jog, priešingai 1987 m. sausio 27 d. Sprendime *Verband der Sachversicherer prieš Komisiją* (45/85, Rink. p. 405) išreikštai nuomonei, skundžiamame sprendime Pirmosios instancijos teismas konstatavo, jog tam, kad būtų įvykdyta šį sąlygą pakanka, kad dalis padidėjusių pajamų būtų skirta padengti mokslo tyrimų ir plėtros išlaidas. Komisija mano, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą pripažindamas, kad su prekių gamybos ir platinimo tobulinimu arba technikos ir ekonomikos pažangos skatinimu susijusi sąlyga gali būti įvykdyta nesant konkurencijos ribojimo ir atitinkamos naudos specialaus ryšio.

113 *GSK* atsikerta nurodydama pajamų ir investicijų į mokslo tyrimus bei plėtrą ryšį. Šį ryšį reikia nagrinėti atsižvelgiant į bendrus statistinius ilgojo laikotarpio, o ne kelių mėnesių tyrimus.

114 *Aseprofar* taip pat nurodo, kad šiuo klausimu Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą. *GSK* argumentai, kad dėl lygiagrečios prekybos sumažėja jos pajamos ir kartu jos mokslo tyrimų ir plėtros išlaidos, o dėl to – ir inovacijų galimybė, yra hipotetiniai ir bendri, nes jais galima grįsti bet kokį konkurencijos ribojimą bet kuriame

sektoriuje, kur daroma daug mokslo tyrimų ir kuris pasižymi sparčia plėtra. Motyvavimas, pagrįstas tariamu lygiagrečios prekybos ir inovacijų priežastiniu ryšiu, yra klaidingas.

115 Atsikirsdama *GSK* nurodo farmacijos bendrovių taikomus mokslo tyrimų finansavimo būdus. Ji taip pat paaiškina, kad Jungtinėje Karalystėje gyvenantys pacientai negauna naudos iš vaistų lygiagrečios prekybos. *Aseprofar* supaprastina ir iškraipo jos poziciją. Problema yra ta, kad Komisija neišnagrinėjo, ar susitarimas turėjo „pastebimos objektyvios naudos“. Ji mano, jog *Aseprofar* su faktinėmis aplinkybėmis susiję teiginiai nepriimtini ir bet kuriuo atveju nepagrįsti. Pirmosios instancijos teismas paprasčiausia pabrėžė, jog buvo verta išnagrinėti *GSK* argumentus.

116 Svarbu pabrėžti, jog skundžiamo sprendimo 255 ir 270–274 punktuose Pirmosios instancijos teismas tik paaiškino, kaip buvo suformuluoti *GSK* argumentai, ir išdėstė argumentų, susijusių su lygiagrečios prekybos sukeltu veiksmingumo praradimu, esmę.

117 Be to, skundžiamo sprendimo 269 punkte darydamas nuorodą į to paties sprendimo 242 punktą, Pirmosios instancijos teismas priminė jo atliekamos Komisijos vertinimo kontrolės apimtį.

118 Vėliau skundžiamo sprendimo 281, 297 ir 303 punktuose, prieš nuspręsdamas, kad priimant ginčijamą sprendimą nebuvo atliktas pakankamas tyrimas, Pirmosios instancijos teismas pripažino, jog Komisija neatsižvelgė į visus reikšmingus *GSK* argumentus, susijusius su lygiagrečios prekybos sukeltu veiksmingumo praradimu ir su susitarimo 4 straipsnio suteikiama galimybe padidinti veiksmingumą.

119 Taigi šios įvairios aplinkybės neleidžia prieiti prie išvados, kad buvo padaryta teisės klaida. Negalima įrodyti jokio *GSK* argumentų iškraipymo ir jokios teisės klaidos, susijusios su Pirmosios instancijos teismo atliekamos Komisijos vertinimo kontrolės apimtimi.

120 Taip pat reikia nurodyti, jog, priešingai nei tvirtina Komisija, iš minėto sprendimo *Verband der Sachversicherer prieš Komisiją* negalima daryti išvados, jog pastebima objektyvi nauda suponuoja, kad į mokslo tyrimus ir plėtrą būtų investuotos visos papildomos finansinės lėšos.

121 Taigi Komisijos nurodyto pagrindo penktą dalį ir *Aseprofar* nurodyto antrojo pagrindo pirmą dalį reikia atmesti kaip nepagrįstas.

Dėl Komisijos ir *EAEPC* nurodytų pagrindų, susijusių su ginčijamo sprendimo turinio iškraipymu, bei dėl Komisijos pagrindo, susijusio su galimybe atsižvelgti į praėjusius įvykius

122 Komisija teigia, kad, pirma, Pirmosios instancijos teismas iškraipė ginčijamo sprendimo turinį, nuspręsdamas, jog tik vienoje šio sprendimo konstatuojamojoje dalyje buvo nagrinėjamas veiksmingumas. Antra, Komisija mano, jog Pirmosios instancijos teismas netinkamai taikė EB 81 straipsnio 3 dalį, teigdamas, kad ši institucija prognozėmis paremtame nagrinėjime negalėjo remtis praėjusiais įvykiais.

123 Komisija kritikuoja skundžiamo sprendimo 261 punktą, kuriame Pirmosios instancijos teismas nusprendė, jog Komisija nemanė, kad būtina išsamiai nagrinėti, ar susitarimo 4 straipsnis padidins veiksmingumą; šis klausimas tik tam tikrais aspektais buvo nagrinėtas sprendimo 156 konstatuojamojoje dalyje. Ji taip pat ginčija šio sprendimo 299 ir paskesnius punktus, kur Pirmosios instancijos teismas nurodė, jog Komisija

negalėjo priimti sprendimo, kad *GSK* pateikti, su faktinėmis aplinkybėmis susiję argumentai ir įrodymai laikytini hipotetiniais, neabejodama šio sprendimo teisingumu ir jo neargumentuodama.

124 Komisija pabrėžia, kad ginčijamame sprendime ji nagrinėjo veiksmingumą ir apibrėžė praėjusius įvykius, įrodančius, jog lygiagreti prekyba neturi akivaizdaus ryšio su mokslo tyrimams ir plėtrai skirtomis lėšomis. Komisija teisingai rėmėsi praėjusiais įvykiais bei duomenimis, susijusiais su ankstesniais metais nei sprendimo priėmimo metai, priešingai nei šiuo klausimu nurodė Pirmosios instancijos teismas.

125 *GSK* mano, kad Komisija priėmė sprendimą, kuriame nepripažino jo argumentų rimtais ir atitinkančiais tikrovę, ir nepateikė dėl to jokio teisingo ir motyvuoto atsakymo, todėl Pirmosios instancijos teismas, panaikindamas ginčijamą sprendimą, pasielgė tinkamai ir nepadarė teisės klaidos.

126 *EAEPC* nuomone, Pirmosios instancijos teismas dirbtinai išskyrė *GSK* argumentus į dvi dalis. Priešingai nei šis teismas nurodė skundžiamo sprendimo 255 punkte, *GSK* argumentai, kuriais buvo siekiama įrodyti, kad lygiagreti prekyba sukelia veiksmingumo praradimą ir kad susitarimo 4 straipsnis padidina veiksmingumą, neturėjo būti suskirstyti į dvi dalis. Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 261 punkte nepagrįstai manė, jog Komisija išsamiai neišnagrinėjo *GSK* argumentų antros dalies, susijusios su šio susitarimo 4 straipsniu.

127 *GSK* teigia, jog šis *EAEPC* argumentas nėra tinkamas ir reikšmingas. Šis argumentas yra formalus, nes skundžiamo sprendimo 262 punkte Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad „to, kaip Komisija išnagrinėjo veiksmingumo sumažėjimą, sietiną su lygiagrečia prekyba, bei jo mastą ir su (susitarimo) 4 straipsniu sietiną veiksmingumo padidėjimą, nepakanka Komisijos išvadoms šiais klausimais pagrįsti“. Bet kuriuo atveju ginčijamas sprendimas buvo panaikintas ne dėl argumentų struktūros, o dėl nepakankamo Komisijos tyrimo. *GSK* taip pat pabrėžia, kad jos argumentai visuomet buvo susiję su dviem aspektais, t. y. kad lygiagreti prekyba susijusi su veiksmingumo

praradimu ir kad susitarimo 4 straipsnis leidžia padidinti veiksmingumą, todėl Pirmosios instancijos teismas teisingai išskyrė šiuos du jos argumentų aspektus.

128 Pirmiausia reikia pripažinti, jog, kalbant apie Pirmosios instancijos teismo atliktą Komisijos *GSK* pateiktų, su faktinėmis aplinkybėmis susijusių argumentų ir įrodymų, skirtų patvirtinti pastebimą objektyvią naudą, nagrinėjimo būdo kontrolę, reikia pažymėti, jog skundžiamo sprendimo 263–268 punktuose šis teismas pirmiausia išnagrinėjo šių argumentų ir įrodymų svarbą. Antra, to paties sprendimo 269–280 punktuose jis išnagrinėjo su lygiagrečia prekyba sietiną veiksmingumo praradimą, paskui šio sprendimo 281–293 punktuose – šio prarasto veiksmingumo apimtį. Galiausiai skundžiamo sprendimo 294–303 punktuose jis išnagrinėjo su susitarimo 4 straipsniu susijusį veiksmingumo padidėjimą.

129 Šis iš keturių dalių susidedantis nagrinėjimas, atliktas prieš skundžiamo sprendimo 304–307 punktuose palyginant pastebimą objektyvią naudą, kurią sukelia konkurencijos ribojimas, ir šio ribojimo neigiamas pasekmes konkurencijai, akivaizdžiai skirtas tam, kad šiose bylose būtų nustatyta, ar Komisija savo sprendimą atmesti prašymą taikyti išimtį pagal EB 81 straipsnio 3 dalį galėjo tinkamai pagrįsti pastebimos objektyvios naudos nebuvimu.

130 Tai leidžia pripažinti, kad Pirmosios instancijos teismas atliko kontrolę, kuria buvo siekiama nustatyti, ar Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos, ir jis nepadarė jokios teisės klaidos.

131 Taigi skundžiamo sprendimo 261 punkte Pirmosios instancijos teismas galėjo padaryti išvadą, jog Komisija iš esmės nagrinėjo, ar dėl lygiagrečios prekybos sumažėjo konkurencijos veiksmingumas, ir nusprendė, kad nebūtina išsamiai nagrinėti, ar susitarimo 4 straipsnis padidins šį veiksmingumą. Galiausiai šio sprendimo 262 punkte jis nusprendė, kad Komisijos nagrinėjimas nebuvo pakankamas.

132 Kita vertus, dėl atsižvelgimo į praėjusius įvykius pakanka nurodyti, kaip tai padarė generalinė advokatė išvados 247 punkte, kad Pirmosios instancijos teismas netvirtino, jog Komisija negali remtis šiais įvykiais, priešingai nei teigia.

133 Taigi Komisijos ir *EAEPC* šiuo klausimu pateiktus pagrindus reikia atmesti kaip nepagrįstus.

Dėl *EAEPC* nurodytų pagrindų, susijusių su klaidingu aiškinimu

134 *EAEPC* nurodo, jog Pirmosios instancijos teismas neteisingai aiškino faktines aplinkybes ar jų neaiškino. Šiuo klausimu ji kritikuoja skundžiamo sprendimo 275 ir 277 punktus. Ji teigia, kad Komisija išnagrinėjo *GSK* specifinius argumentus ir teisingai nusprendė, jog įmonė neįrodė, kad lygiagrečios prekybos sumažėjimas dėl 4 straipsnio įtraukimo į susitarimą turėjo įtakos inovacijų padidėjimui dėl padidėjusių mokslo tyrimų ir plėtros išlaidų. Iš *GSK* pateikto *Frontier Economics* II tyrimo matyti, jog „niekada nebuvo teigiama, kad lygiagreti prekyba yra pagrindinis veiksnys mokslo tyrimų ir plėtros srityje“. Pirmosios instancijos teismas savo vertinimą pagrindė netiksliomis faktinėmis aplinkybėmis, t y. kad galutinis vartotojas sveikatos apsaugos sektoriuje yra tik pacientas, neatsižvelgdamas į tai, kad nacionalinė sveikatos apsaugos sistema taip pat yra laikytina galutine vartotoja.

135 *GSK* iš esmės atsikerta, jog pagrindinė Pirmosios instancijos teismo motyvavimo dalis pagrįsta aplinkybe, kad, nepaisant aptikto ribojamojo poveikio, šis nekilo iškart ir akivaizdžiai negalėjo būti preziumuojamas atsižvelgiant į farmacijos sektorių reglamentuojančius teisės aktus.

136 Reikia pripažinti, kaip išvados 280 punkte pažymėjo generalinė advokatė, kad iš skundžiamo sprendimo, būtent jo 277 punkto, negalima daryti išvados, jog Pirmosios instancijos teismas, remdamasis *Frontier Economics* II tyrimu nusprendė, jog egzistavo tiesioginis ryšys tarp lygiagrečios prekybos ir mokslo tyrimų bei plėtros išlaidų.

137 Be to, iš skundžiamo sprendimo, būtent jo 275 punkto, negalima padaryti išvados, kad Pirmosios instancijos teismas iškraipė ginčijamą sprendimą, nuspręsdamas, kad Komisija nesiėmė išsamiai nagrinėti *GSK* pateiktų, su faktinėmis aplinkybėmis susijusių argumentų ir įrodymų.

138 Taigi, kaip jau buvo nurodyta šio sprendimo 130 punkte, Pirmosios instancijos teismas, nepadarydamas jokios teisės klaidos, atliko kontrolę, kuria siekta nustatyti, ar Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos.

139 Taigi *EAEPC* nurodytus pagrindus, susijusius su klaidingu aiškinimu, reikia atmesti kaip nepagrįstus.

Dėl Komisijos ir *Aseprofar* nurodytų pagrindų, susijusių su klaidingu taikytinos teismo kontrolės apimties aiškinimu

140 Komisija išdėsto savo pagrindą dviejose dalyse. Antrosios dalies turinys ir esmės yra tapatus vienam iš *Aseprofar* nurodytų pagrindų.

141 Pirmojoje pagrindo dalyje Komisija nurodo, jog Pirmosios instancijos teismas nekonstatuoja nei jokios motyvavimo stokos, nei akivaizdžios vertinimo klaidos, o sukuria naują klaidos, kuriai taikoma kontrolė, rūšį, t. y. „rimto vertinimo stoka“, kuri nėra įtvirtinta teismo praktikoje dėl teismo kontrolės, susijusios su EB 81 straipsnio 3 dalimi. Ji nukreipia į skundžiamo sprendimo 269, 277, 281, 286 ir 313 punktus. Komisijos nuomone, Teisingumo Teismas niekada netaikė „rimto vertinimo stokos“ pagrindo ir Pirmosios instancijos teismas neįrodė akivaizdžios vertinimo klaidos. Teisingai nustatyta įrodinėjimo pareiga ir įrodinėjimo lygis turėjo paskatinti Pirmosios instancijos teismą atmesti ieškinį ar bent jau paaiškinti, kokia akivaizdi vertinimo klaida buvo padaryta.

142 *GSK* į šiuos teiginius atsikerta pareikšdama, kad Pirmosios instancijos teismas priekaištauja Komisijai, kuri neatliko jokio šių išsamių ir rimtų argumentų vertinimo, ir tai nepakeičia šio teismo vykdytinos kontrolės pobūdžio. Tai, kad nebuvo atliktas šių argumentų „vertinimas“, patenka į akivaizdžios vertinimo klaidos kontrolės sferą.

143 Antroje pagrindo dalyje Komisija, kaip ir *Aseprofar* savo nurodytame pagrinde, teigia kad Pirmosios instancijos teismas viršijo leistiną teismo kontrolės apimtį pakeisdamas Komisijos ekonominį vertinimą savuoju, priešingai nei jis pats nurodė skundžiamo sprendimo 243 punkte. Komisija būtent kritikuoja skundžiamo sprendimo 278 punktą, kuriame Pirmosios instancijos teismas nusprendė, jog ji „atsiriboja nuo *GSK* argumentų, kad šio pelno dydį reikia patikslinti atsižvelgiant į apskaitos būdą“. Toks motyvavimas yra toks lakoniškas, kad neįmanoma žinoti, į ką būtent Pirmosios instancijos teismas daro nuorodą.

144 *Aseprofar* priduria, kad Pirmosios instancijos teismas turėjo patikrinti, ar nebuvo padaryta akivaizdi vertinimo klaida, o ne išreikšti savo nuomonę, priešingą tai, kurią pateikė Komisija, ir neturėjo pakeisti pastarosios vertinimo savuoju.

145 *GSK* ginčija nuomonę, kad Pirmosios instancijos teismas atlikdamas kontrolę pakeitė Komisijos vertinimą savuoju, remdamasis tais pačiais pagrindais, kurie buvo pateikti Komisijos nurodyto pagrindo pirmosios dalies atžvilgiu.

146 Kaip jau buvo priminta šio sprendimo 85 punkte, Bendrijos teismai vykdo ribotą Komisijos atlikto sudėtingo ekonominio vertinimo kontrolę. Tokiu atveju jie apsiriboja tikrinimu, ar buvo laikomasi procedūrinių ir motyvavimo taisyklių, ar faktinės aplinkybės buvo tiksliai nustatytos ir ar nebuvo akivaizdžios vertinimo klaidos arba piktnaudžiavimo įgaliojimais.

147 Atlikdamas tokią kontrolę Pirmosios instancijos teismas gali patikrinti, ar Komisija pakankamai motyvavo ginčijamą sprendimą (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Remia ir kt. prieš Komisiją* 40 punktą ir 1998 m. gegužės 28 d. Sprendimo *Deere prieš Komisiją*, C-7/95 P, Rink. p. I-3111, 28 ir 29 punktus).

148 Taigi Pirmosios instancijos teismas galėjo patikrinti ginčijamo sprendimo motyvus dėl *GSK* grindžiant prašymą taikyti išimtį pateiktų, su faktinėmis aplinkybėmis susijusių reikšmingų argumentų ir įrodymų.

149 Be to, reikia pabrėžti, kad Pirmosios instancijos teismas tik konstatavo, jog Komisija neatsižvelgė į visus *GSK* pateiktus, su faktinėmis aplinkybėmis susijusius reikšmingus argumentus ir įrodymus, ir nepakeitė Komisijos motyvų dėl išimties taikymo.

150 Todėl Komisijos nurodyto pagrindo abi dalis bei *Aseprofar* pateiktą pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstus.

Dėl Komisijos ir *Aseprofar* pagrindų, susijusių su nepakankamu motyvavimu

151 Komisija tvirtina, jog skundžiamo sprendimo 263 punktas motyvuotas nepakankamai. Šiame punkte numatyta:

„Pabrėžtina, kad *GSK* su faktinėmis aplinkybėmis susiję argumentai ir jiems pagrįsti pateikti įrodymai atrodo reikšmingi, patikimi ir atitinkantys tikrovę, atsižvelgiant į jų turinį <…>, kurį kelių svarbių aspektų atžvilgiu patvirtina Komisijos dokumentai."

152 Komisija patikslina, kad skundžiamo sprendimo 265 ir 266 punktai yra dar blogiau motyvuoti, ir pabrėžia, jog nors Pirmosios instancijos teismas būtent 265 punkte nusprendė, kad Komunikatas COM (1998) 588, galutinis „patvirtina *GSK* argumentų ir jiems pagrįsti pateiktuose įrodymuose esančių ekonominių tyrimų dalį, taip paliudydamas jų patikimumą", negalima nustatyti, kokie argumentai ir įrodymai iš tikrųjų patvirtinti.

153 Komisija priduria, jog byloje nėra jokio įrodymo, kad *GSK* negalėjo padidinti mokslo tyrimams ir plėtrai skirtų lėšų proporcingai labai kukliam pelno praradimui, kurį sukėlė jos produktų lygiagreti prekyba.

154 Tuo pačiu klausimu *Aseprofar* nurodo, jog Pirmosios instancijos teismas nepaaiškino, kodėl Komisija nepateikė pagrindinio įrodymo, t. y. lygiagrečios prekybos ir inovacijų priežastinio ryšio.

155 Šiuo klausimu neatrodo, jog nagrinėjamoje byloje Pirmosios instancijos teismas pažeidė Teisingumo Teismo statuto 36 straipsnyje ir 53 straipsnio pirmojoje pastraipoje įtvirtintą pareigą motyvuoti (žr. 2009 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Bouygues ir Bouygues Télécom prieš Komisiją*, C-431/07 P, Rink. p. I-2665, 42 punktą).

156 Svarbu pabrėžti, jog skundžiamo sprendimo 255–259 punktuose Pirmosios instancijos teismas išnagrinėjo įvairius *GSK* pateiktus su faktinėmis aplinkybėmis susijusius argumentus ir įrodymus, o to paties sprendimo 261 punkte nusprendė, kad ginčijamame sprendime Komisija iš esmės nagrinėjo, ar buvo įrodyta, kad dėl lygiagrečios prekybos sumažėjo veiksmingumas, ir nusprendė, kad nebūtina nagrinėti, ar savo ruožtu susitarimo 4 straipsnis padidins veiksmingumą.

157 Skundžiamo sprendimo 262 punkte Pirmosios instancijos teismas papildomai nurodė, kad atsižvelgiant į *GSK* pateiktų su faktinėmis aplinkybėmis susijusių argumentų ir įrodymų svarbą Komisijos atlikto tyrimo nepakanka jos išvadoms šiais klausimais pagrįsti.

158 Kaip buvo nurodyta šio sprendimo 128 punkte, išnagrinėjęs *GSK* pateiktų argumentų ir įrodymų svarbą, su lygiagrečia prekyba sietiną veiksmingumo praradimą, šio prarasto veiksmingumo apimtį ir su susitarimo 4 straipsniu susijusį veiksmingumo padidėjimą ir palyginęs šiuos skirtingus aspektus, Pirmosios instancijos teismas patvirtino šią išvadą.

159 Taigi Komisijos ir *Aseprofar* šiuo klausimu nurodytus pagrindus reikia atmesti kaip nepagrįstus.

Dėl Komisijos ir *Aseprofar* nurodytų pagrindų, susijusių su kitomis EB 81 straipsnio 3 dalies taikymo sąlygomis

160 Komisija kritikuoja skundžiamo sprendimo 309 punktą ir mano, kad skundžiamame sprendime nėra motyvų dėl apribojimo „būtinumo“ sąlygos.

161 *Aseprofar* taip pat teigia, kad skundžiamo sprendimo 235–240 punktuose nuspręsdamas, jog Komisija daugiausia nagrinėjo tik pirmą EB 81 straipsnio 3 dalies taikymo sąlygą, Pirmosios instancijos teismas padarė akivaizdžią teisės klaidą. Pirmosios instancijos teismas neįvertino, ar Komisijos atlikta argumentų, pagal kuriuos didelė gaunamo pelno dalis bus skirta vartotojams, kurie iš to gali gauti naudos, analizė buvo pagrįsta. Be to, Pirmosios instancijos teismas turėjo išnagrinėti, ar nuspręsdama, jog *GSK* neįrodė, kad ribojimas buvo būtinas inovacijai, Komisija nepadarė akivaizdžios vertinimo klaidos. Dar daugiau, priešingai nei Pirmosios instancijos teismas nusprendė skundžiamo sprendimo 315 punkte, Komisija neturėjo paneigti *GSK* nepateiktų argumentų dėl žymaus konkurencijos ribojimo nebuvimo sąlygos.

162 Atsikirsdama į šiuos argumentus *GSK* teigia, jog teismo kontrole nesiekiama nuspręsti, ar Komisija turėjo taikyti išimtį. Pagal Reglamentą Nr. 17 tik Komisija gali atlikti šį vertinimą, ir tai paaiškina, kodėl Pirmosios instancijos teismas susiejo antros–ketvirtos EB 81 straipsnio 3 dalies taikymo sąlygų vertinimą su pirmos sąlygos vertinimo rezultatu. Šis teismas skundžiamo sprendimo 309 punkte visiškai teisingai nusprendė, jog „iš (ginčijamo) sprendimo ir teisminių ginčų matyti, kad bendrosios išvados, kurias Komisija padarė dėl naudos pasidalijimo su vartotoju buvimo, (susitarimo) 4 straipsnio būtinumo ir konkurencijos panaikinimo nebuvimo, grindžiamos išvada dėl didesnio veiksmingumo buvimo“, o 310 punkte – „kadangi ji (ši išvada) neteisėta tiek, kiek susijusi su prisidėjimo prie technikos pažangos skatinimo buvimo, šios išvados taip pat negalioja“.

163 Pirmiausia Pirmosios instancijos teismas negali sprendimą, kurio teisėtumą prašoma patikrinti, priėmusios institucijos ekonominio vertinimo pakeisti savuoju. Kaip buvo priminta šio sprendimo 85 punkte Bendrijos teismai vykdo ribotą Komisijos atlikto sudėtingo ekonominio vertinimo kontrolę. Tokiu atveju jie apsiriboja tikrinimu, ar buvo laikomasi procedūrinių ir motyvavimo taisyklių, ar faktinės aplinkybės buvo tiksliai nustatytos ir ar nebuvo akivaizdžios vertinimo klaidos arba piktnaudžiavimo įgaliojimais.

164 Jei Komisija nepateikė motyvų dėl vienos iš EB 81 straipsnio 3 dalyje numatytų sąlygų, atlikdamas tokią kontrolę Pirmosios instancijos teismas nagrinėja Komisijos sprendimo motyvavimo pakankamumą šios sąlygos atžvilgiu.

165 Būtent tai Pirmosios instancijos teismas padarė skundžiamo sprendimo 309 punkte.

166 Antra, reikia konstatuoti, jog Pirmosios instancijos teismas neiškraipė ginčijamo sprendimo 187 konstatuojamosios dalies, pripažindamas Komisijos išvadas, jog susitarimo 4 straipsnis nebuvo būtinas, nepakankamomis, nes jas institucija padarė remdamasi tuo, kad šis straipsnis nesuteikė pastebimos objektyvios naudos.

167 Taigi šiuo klausimu Komisijos ir *Aseprofar* nurodytus pagrindus reikia atmesti kaip nepagrįstus.

168 Iš viso to, kas išdėstyta, išplaukia, kad *GSK*, *EAEPC*, *Aseprofar* ir Komisijos pateikti apeliaciniai skundai turi būti atmesti.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

169 Pagal Teisingumo Teismo procedūros reglamento 122 straipsnio pirmąją pastraipą, jeigu apeliacinis skundas yra nepagrįstas arba jeigu jis pagrįstas ir pats Teisingumo Teismas priima galutinį sprendimą byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia šis teismas. Pagal Procedūros reglamento 69 straipsnio 2 dalį, taikomą apeliacinėse bylose pagal Procedūros reglamento 118 straipsnį, pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jei laimėjusi šalis to reikalavo. To paties straipsnio 3 dalies pirmojoje pastraipoje nustatyta, kad jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, arba jeigu susiklosto ypatingos aplinkybės, Teisingumo Teismas gali paskirstyti išlaidas šalims arba nurodyti kiekvienai padengti savo išlaidas. To paties straipsnio 4 dalies pirmojoje pastraipoje numatyta, kad į bylą įstojusios valstybės narės pačios padengia savo išlaidas.

170 Šioje byloje atitinkami *GSK*, *EAEPC*, *Aseprofar* ir Komisijos reikalavimai nebuvo patenkinti, todėl jos padengia savo su atitinkamais procesais susijusias bylinėjimosi išlaidas, o Lenkijos Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

1. **Atmesti *GlaxoSmithKline Services Unlimited*, buvusios *Glaxo Wellcome plc*, Europos Bendrijų Komisijos, *European Association of Euro Pharmaceutical Compagnies* (EAEPC) ir *Asociación de exportadores españoles de productos farmacéuticos* (*Aseprofar*) apeliacinius skundus.**

2. **Kiekviena šalis padengia savo atitinamuose procesuose patirtas bylinėjimosi išlaidas.**

3. Lenkijos Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Parašai.